

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Crònica tèrbola | Segons el cinema nord-americà dels anys cinquanta, els alienígenes es feien amos i senyors de la Terra amb notable subtileza: confonent-se amb els terrícoles. Tinc la sensació que en la nostra societat no són els «marcianitus», sinó l'estupidesa més grollera la que ens abdueix amb una invasió gens subtil. Si no, no s'explica que el Boli Blau, un servei socioeducatiu depenent del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, després d'anys de feina, no sigui conegut per la seva tasca continuada, persistent, seriosa i sòlida entre els nens i nenes de 6 a 12 anys del barri de la Farga, sinó per denúncies, acomiadaments i sensacions llefiscoses. El col·lectiu d'Amics del Boli Blau considera que una treballadora del centre ha perdut la feina per la seva implicació en la denúncia dels presumptes abusos sexuals per part del tesorero de la Creu Roja i està recollint signatures per tal que la readmetin. Des del Consell Comarcal insisteixen en la legalitat de tot el procés d'adjudicació del servei i desvinculen els fets de la Creu Roja amb la gestió del Boli Blau. És un signe dels nostres temps interessar-se per l'anècdota escandalosa i no per la tasca essencial.

És un signe dels nostres temps rabejar-nos en el fang en lloc de sentir-nos admirats per la feina feta i per la disposició a continuar fent-la.

Col·lecció d'imatges | I admiració és el que hem de sentir per la tasca realitzada per Lluís Martí i Salló (Banyoles 1950-2013), activista cultural i comerciant banyolí, tinent d'alcalde i president de l'Associació de Comerciants, col·laborador en diversos mitjans de comunicació pladestanyencs.

Va reunir una col·lecció de quasi 11.000 fotografies i postals antigues de diferents autors i temàtiques, com l'estany, carrers, places i edificis singulars, grups familiars i retrats personals, esdeveniments esportius, socials i religiosos. Les imatges abasten des de finals del segle XIX fins a l'any 2010. La col·lecció personal de Lluís Martí i Salló ha passat a dipositar-se a l'Arxiu Municipal de Banyoles, ubicat dins l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, després de la signatura d'un conveni entre la família de Lluís Martí i l'Ajuntament de Banyoles. Gràcies a la família de Lluís Martí, totes les persones interessades, estudiosos o curiosos, podran gaudir d'un viatge al passat sentimental i històric de la comarca.

I de cinema | Ara que el director de cinema Albert Serra és conegut *urbi et orbi*, dos altres banyolins, Arnau Olivé i Noemí Stängel, han engegat un projecte per fer un curtmetratge sobre la llegenda de Sant Jordi. El rodatge va començar a

finals de gener, a diferents municipis del Pla de l'Estany (Banyoles, Serinyà, Sant Miquel de Campmajor, Porqueres i Esponellà) i a diverses localitats gironines. El projecte compta amb una subvenció de la Diputació de Girona i el Patronat de Turisme Costa Brava - Girona. S'havia engegat una campanya de micromecenatge per cobrir part del pressupost, que va acabar sense arribar als objectius previstos. El meu nebot ha participat amb 30 euros en una nova campanya, no perquè li interessi la nova versió de la llegenda, sinó per veure si guanya una estada en una habitació doble a l'hotel Llegendes de Girona Catedral. Sempre tan desinteressat, ell!

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

Sofia Castillo, in memoriam | La historiadora Sofia Castillo ens va deixar aquest hivern als 55 anys d'edat. Dona activa, implicada, compromesa, sempre al peu del canó, apareixia arreu en múltiples manifestacions culturals del nostre poble, ja sigui treballant per al Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès, furgant dins les escenografies de la Guerra Civil i publicant, juntament amb Olga Camps, amiga seva i companya de seminari, el llibre *La Guerra Civil a Ripoll (1936-1939)*, organitzant xerrades sobre els papers de

>> *Dues imatges de la col·lecció de Lluís Martí i Salló: camió dels pollataires banyolins Pinell als anys trenta, d'autor desconegut, i l'estany de Banyoles vist des de Porqueres entre els anys deu i vint del segle xx, de Mariano Burch i Solanich.*

ARXIU COMARCAL DEL PLA DE L'ESTANY. COL·LECCIO DE LLUIS MARTI I SALLÓ

1 - Banyoles. - Vista panoràmica de la ciutat. 84. Claramunt.

Salamanca, col·laborant en programes de la televisió del Ripollès, o escrivint articles als diaris, sempre amb un tarannà inconformista, polèmic, dialèctic i contrari als tòpics i llocs comuns. Com deia encertadament el poeta i cantant francès Léo Ferré: «Hi ha dues menes de persones. Els qui no es prosternen mai... i els altres». La Sofia va ensenyar moltes fornades d'alumnes, i és indubtable que molta de la grana que ella va sembrar haurà fructificat. Es tracta de la subtil grana del dubte, de l'esperit crític, del pensament insubornable que ella els inculcava mentre els desembullava apassionadament els fils enredats de la història a fi i efecte de fer el present més comprensible.

Una resposta insuficient | Sovint els habitants de la nostra comarca ens queixem del fet de viure en un indret de poc ambient i escassos recursos, però repassant l'agenda comarcal del Ripollès descobrim tot un ventall atapeït d'activitats: tallers i cursets de tota mena, vetllades teatrals, exposicions diverses, xerrades, conferències, presentacions de llibres, concerts, lectures de poemes, clubs de lectura, contes per a la quitxalla, trobades cinèfiles, cinefòrums, jornades gastronòmiques, certàmens literaris, concursos, homenatges... Una oferta prou generosa que malauradament no obté la resposta que es mereix, ja que molts d'aquests actes atrauen una assistència força migrada.

>> *Dues imatges de la celebració del cinquantenari dels Premis Recull. Conferències de Vicenç Villatoro i Maria-Mercè Roca.*

Una altra retallada | La situació econòmica que patim des de fa temps continua causant estralls arreu. Si no troba dins del sector privat una empresa que vulgui fer-se'n càrrec i patrocinar-ho, Ogassa es quedarà sense el seu Museu del Miner, projecte acaronat al llarg dels darrers anys. Just quan estava a punt de fer-se realitat, s'ha hagut de renunciar a la darrera subvenció del Pla Únic d'Obres i Serveis, a causa de l'endeutament superior al 110 % que pateix el municipi. Amb l'edifici gairebé enllestit, ara resulta que tota la inversió efectuada esdevé totalment inútil. És com aquell penal injust contret al darrer minut de la contesa que t'anorrea els esforços esmerçats al llarg de tot el partit.

LA SELVA

joan domènech

Lloret de Mar: Santa Cristina | Aprofitant la remodelació de què és objecte el Museu Marítim de Barcelona, aquesta institució ha accedit a dipositar temporalment en el Museu del Mar de Lloret, situat a l'antiga casa d'*americanos* de la família Garriga, avui propietat municipal, algunes peces que té en el seu fons i que, abans de la guerra, formaven part del patrimoni de l'ermita de Santa Cristina. En els moments de la revolta de 1936, i davant del perill que es corria que tot fos destruït, un servei especial del Mu-

seu Marítim, d'acord amb la Conselleria de Cultura de la Generalitat, va confiscar tots els materials que va poder (imatges, parts d'altars, vaixells miniatura, exvots diversos, quadres, etc.). Després de la guerra, algunes peces foren retornades i es van entregar rèpliques d'altres, amb la relativa aquiescència dels responsables de l'ermita, que en aquella època no tenien gaires alternatives. Ara, durant un any, s'ofereix als lloretencs la possibilitat de tornar a veure els originals que figuren en el museu barceloní i d'altres peces que romanien en els seus magatzems.

Vidreres: patrimoni escrit | Tot i que, lamentablement, Vidreres surt més a la premsa per la inestabilitat del Consistori, dins del qual s'estan produint constants dimissions, no deixa de ser important consignar l'encert del Govern municipal en matèria de cultura, en haver recuperat, ja fa dies, un llibre d'acords del segle XVII localitzat dins del circuit dels antiquaris i que, en aquests moments, abans de la presentació en públic, s'està restaurant convenientment. Un cop efectuat aquest treball, el llibre s'exposarà i, després, passarà a l'Arxiu Municipal, del qual no hauria hagut de marxar mai. No hi ha dubte que, quan pugui ser utilitzat i ben estudiat, serà una nova font d'informació sobre el passat de la vila selvatana.

Blanes: conferències | La celebració del cinquantenari dels Premis Recull, de la qual ja ens vam fer ressò en alguna crònica anterior, segueix a bon ritme, i cal destacar la desfilada per la sala de conferències de la Biblioteca Municipal d'alguns dels antics guanyadors dels premis, en aquells moments autèntics desconeguts, i avui, en canvi, figures consagrades de la nostra literatura, com és el cas de Maria Mercè Roca i de Vicenç Villatoro, per posar uns exemples concrets. Les seves xerrades, amenes i il·lustradores, han servit per evocar el passat dels Premis i, alhora, per parlar del món dels escriptors, de la seva vocació, de les diverses tècniques, dels recursos personals, etc. Aquestes xerrades han estat seguides amb notable interès pels blanencs assistents i han constituït un nexa de trobada dels seguidors dels premis que va fundar Benet Ribas.

BIBLIOTECA COMARCAL DE BLANES